



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# NR. NISSUM HØJSKOLE OG EFTERSKOLE



Foto: Bjarne J.



December 1988 · 80. årgang

# 10

DANMARKS  
PÆDAGOGISKE  
BIBLIOTEK

*Påske og pinse udsprang af jul,  
så lad og glæden af tro i skjul  
spørge forgæves om magen!*

Disse salmelinjer er ikke en digters forsøg på at sige, hvilken højtid, der er den første og vigtigste. Han vil i stedet pege på, at alt i Jesu liv er en helhed: fra undfangelse over fødsel, død og opstandelse. Mon ikke vi bør gøre os det klart netop i juletiden, hvor vi hører om barnet i krybben? Det påstås jo, at i den såkaldte danske folkekirkelighed vil man ved juleaftensgudstjenesten kun se ned i krybben for at se »det søde lille Jesusbarn« – og ikke manden på korset. Men det er vel kun børn, der tænker så kort? Vilhelm Birkedal siger det sådan med den voksne eftertanke: Han kyssede min kind, og vi legede med stjerne, mens korset stod skjult mellem løv i det fjerne!

Men alligevel i selve juleevangeliets begyndelse står korset ikke mere skjult, end at du kan se det. Jeg tænker på ordene om, at Josef og den gravide Maria drog på langfart, fordi romerrigets kejser forlangte alverden skrevet i mandtal. Så kunne han beregne sin militærmagt og sit skattegrundlag. Allerede julens historie er således historien om magt og masse: kejseren vil måle sin magt, og når man vil det, så begynder man at tælle. Gud kan ikke lide, når vi mennesker begynder at tælle! Vi ved da godt, at det kan blive nødvendigt, men samtidig er der også altid noget galt. Man tæller jo aldrig mennesker for at se, hvor mange man nu skal være god imod. Nej, man tæller mennesker, fordi man vil have noget ud af dem – og i en verden, hvor magthaverne tæller mennesker, dér regnes det enkelte menneske ikke.

Men julens historie er også historien om den Gud, der ikke tæller mennesker – men i hvis øjne det er mennesket, der tæller. Som barn kom Jesus ind i vor verden, hvor vi ikke regner den enkelte. Derfor var der ikke plads til ham. Men han måtte netop komme, fordi vi er sådan.

Kristus kom helt hjemmefra. Fra Gud. Derfor kan han føre os helt hjem, helt ind i fælles-

skab med Gud. Han regnede ikke sit liv for mere dyrebart end ét eneste enkelt menneske er for Gud. Derfor gav han sit liv hen, allerede fra krybben. Og når apostelen spørger: Død, hvor er din brod? – så kan svaret kun være: Den sidder i Kristus, barnet i krybben, der blev til manden på korset. På grund af ham tror vi, at Gud ikke tæller mennesker, men at hver eneste af os tæller i Guds øjne. Kan du høre, hvilken glæde det er for dig og mig?! Den glæde skal vi give udtryk for med hilsenen: Glædelig jul!

Krybben er altså ikke bare en rekvisit i et julespil – den er et fodertrug, hvor levende væsener henter næring til dagen og vejen!

Glædelig jul ønsker bestyrelsen alle på skolen og i hjemmene!

*Hans Kr. Jørgensen*

---

## Glædelig jul

Også redaktøren vil gerne ønske alle bladets læsere en rigtig glædelig jul og et godt nytår. Tak for hilsener og samvær i det gamle år. Jeg håber julenummeret vil blive læst med glæde i juletravlheden eller i de forhåbentlig fredelige juledage, der snart står for døren.

De venligste julehilsener fra os alle fem i Kirkebyen 14.

*Bjarne J.*







Hanne, Mette og Maibritt laver »panik«.

## HJEMME FRA SKOLEN

Hjemme på skolen går vind og vejr sin vante gang. Eleverne har været lidt ude i det uvante med 14 dages praktik, tilbagemeldinger, efterbehandling. En periode hvor lærerstaben har haft en del møder omkring skemaændringer, holdninger, besøg på andre skoler m.m.

Grunden til at jeg haster noget forbi skolen derhjemme er, at jeg har fået lov til af vores redaktør at skrive et sammendrag af en uge udenfor skolen, idet jeg sammen med Thea Meldgaard, Gerda Braad og Anne Harslund har været en uge i Haslev på HUH.

Kurset har været holdt 8 gange og hedder Inspirationskursus for Høj- og Efterskolelærere. Med et altid meget sammentrængt og spændende program er det vigtigt, at jeg hurtigt kommer til sagen og får fortalt, hvordan det er alt være højskoleelev i sådan en uge.

For det første – det er hårdt at sidde så mange timer og lytte og derfor kompenserer vi 46 overvejende efterskolelærere ved at snakke en utrolig masse i pausen og om aftenen. For det andet – foredragsholdere er dog yderst forskellige. Vi har i skrivende stund, som det hedder, mødt digteren Sten Kålø som stod og kiggede lidt fortabt på os for derefter at fortælle levende og morsomt om, hvordan han »uddannede sig til forfatter« ved at starte med at digte, når han som femårig stod ved kartoffel-skrællemaskinen, og hvor han så gennem mange forskellige genrer også er endt som salmedigter.

Bjarne Reuter har underholdt os i dag med et foredrag som i programmet hed »80'ernes unge i en forfatters kikkertsigte«, men som blev til eksempler på hvordan man laver en

morsom historie/film. I aften kommer så Ejvind Larsen med foredraget »Kristendommen som svar på velfærdssamfundets krise«. Jeg vender tilbage til ham.

En hel formiddag og eftermiddag med en kommunikationsunderviser fra RUC, Leif Jensen, med et udgangspunkt i »som vi taler til hovedet« eller til »maven«, svarende til Bjarne Reuters udtalelse om, at flere og flere film henvender sig til »den totale kropslighed«.

To foredrag ved Iver Brændgaard som vi samtidig havde mulighed for at takke for hans tid som dygtig leder af HUH. Titlen på foredragene var »Døden – og hva'så? – Sjælevandring eller sjælesøvn?«. En slags konklusion omkring spændingen i kristendommen – at set her og nu er frelsen os vis i troen på Jesus Kristus, men at bibelen forkynder, at der er en dom på den yderste dag. Og sluttelig med et citat af Paulus – At er vi i troen så lad os vandre i troen.

Morgentimer i værksteder hvor jeg selv har oplevet værksted omkring at holde andagter, at arbejde med hjemmelavet kirkekunst og at bruge kristen meditation.

I går onsdag var hele dagen sat af til en ekskursion til København og tro ikke, at vi kun var på strøgtur; det var der faktisk kun en time til, da vi var færdige med vores besøg. Dagen startede i Helligåndskirken hvor sognepræst Gurli Vibe Jensen fortalte om sit arbejde sammen med menigheden, hvor man hjælper hinanden med at holde sammen på den brogede flok, som sådan et sogn består af. Med denne andagt og indledning til byen oplevede vi dernæst den voldsomme kontrast ved et besøg hos Mariatjenesten i Istedgade. Der findes en stor gruppe mennesker, som vores samfund ikke vil kendes ved, og med den hårde konkurrence i dag vokser denne gruppe, og det er rystende lidt, der gøres for at hjælpe dem. Mariatjenesten er et lille fristed her med få mennesker til at udføre et stort arbejde.

Videre til en orientering hos de tre mennsker som til daglig leder Det Økumeniske Fællesråd. Herfra får vi altid fine materialer fra kir-

kernes u-landsuge, som vi har brugt meget på vore egne u-landsdage. I nær sammenhæng med dette besøg (det var bare lidt længere nede ad samme gade, så det var ikke meget vi forvild ved den lejlighed), blev vi udsat for fem kvarters foredrag om Folkekirkens nødhjælp og igen gjort opmærksom på de mange særdeles anvendelige materialer, man kan få herfra. En absolut tilskyndelse og inspiration til at huske en u-landsdag i skoleåret 88/89. – Derefter lykkedes det Thea og mig at gå to stormagasiner igennem uden at blive væk fra hinanden.

Et fint afsluttende foredrag ved Else Moesgaard om Benny Andersen, hør bare her: »Øjeblikke, når menneskers øjne mødes«, eller »lad os aldrig møde livet, med underfrankerede hjerter«. Så var der jo lige Ejvind Larsen. Fantastisk foredrag, men så utrolig komprimeret og vanskeligt at forstå. Jeg tror, at jeg nu ved hvad Grundtvig mener med regnbuen. Engang imellem kunne man ønske, at selvsamme Grundtvig var født i Kina, så kunne kineserne mere sig med at blive klog på ham sammen med konfutse.

Og så togrejsen hjemad hvor vi p.t. fylder os med slik for at kompensere for alt det skønne, grønne mad, man altid får på HUH.

Jeg har set juletræet på Rådhuspladsen, så tiden er også inde til at sende en glædelig julehilsen til alle fra Erling, Jonas, Christian og mig.

*Helle Esbo*

## Kalender

15. jan.:	Elevtræf.
26. jan.	Besøg i lærerhjem.
11.-19. feb.	Vinterferie.
28. feb.	Ungdomsgudstjeneste.
11. marts	Repræsentantskabsmøde.
12. marts	Orienteringsmøde for nye elever.
4. maj	Forældredag.
1. week. i sept.	Sommerelevstævne.





Fra DMS-basaren i hallen. Der sælges »gode råd«.

## Juleglæde!

Der er en legende (altså en fortælling, som ikke er sand, men som alligevel siger noget sandt) – den fortæller om drengen Jesus. En dag stod han sammen med nogle andre og så en syg, mager, grim og luset hund ligge udmattet i vej-kanten. Der var ingen ende på de grimme ting, folk stod og sagde om den. Da trådte drengen Jesus frem og sagde stille: »Ingen perler er kønnere og renere end den hunds tænder!«

Sådan var Jesus – sådan er Gud. Hvor ingen andre kan finde noget, de synes om, der kan Gud finde det. Også i et menneske. Derfor standsede Jesus, mens han gik her, hos de for-agtede, hos dem som andre vendte ryggen, hos dem der ikke kunne finde ud af livet eller af sig selv. Når han sagde: Jeg vil være med dig! eller når han sagde: Dine synder er tilgivet! eller når han sagde: Vær ikke bange! – så blev der lyst helt derinde, hvor ingen mennesker kunne finde noget lys.

Og derfor betyder julen glæde. Glæde, der lyser lige til næste jul. Og derfor løb hyrderne vel glad-fortumlede tilbage over markerne, da de havde været inde i Betlehem, mens de sang takkesangen: Ære være Gud i det højeste! Og i den takkesang er der plads også til os og vore stemmer. Hvor takken kommer til, bliver der lyst. Vi har nok at takke for. Vi har ikke sidste nat – som folk i visse dele af verden – måttet sove uden seng – eller måttet rode i jorden efter rødder at spise – eller måttet græde os i søvn af sult.

Og endnu mere: Selv om alt bliver taget fra os, bliver det på en måde ved at være jul. For jul betyder, at Jesus Kristus er kommet for altid at blive hos mennesker, der beder ham om det. Og derfor er der lyst – trods alt mørke. Derfor er der glæde – trods alle tårer. Jesu navn og Jesu trofasthed lyser op. Lyset er her. Og derfor betyder jul: *Glædelig jul!* – Det ønsker vi til alle skolens venner, gamle elever, bladets læsere.

Hjertelig hilsen  
Gerda og Niels Braad

# Redaktøren spørger om en julehilsen anno 1988

Hvordan skrive den, når man er omgivet af en konfliktfyldt verden, hvor vi hver eneste dag gennem de moderne medier bombarderes med nyheder om krigslignende tilstande i det land, hvor Jesus blev født og hvor ordene om »Fred på jorden« lød første julenat?

Hvordan skrive en julehilsen, når man daglig modtager meddelelser om opstande, revolter, undertrykkelse, sult, menneskelig elendighed o.s.v fra næsten alle verdensdele?

Også i vor egen del af verden er der store og uløste problemer frem mod foreløbig 1992. Ja, helt ind i vore egne sogne er der aktuelle emner, der kræver sin løsning, når vi tænker på økonomi, børnehaver, skoler, arbejdsløse og ældreproblemer m.m.

Kort sagt... der er langt mellem de daglige meddelelser og: *Fred på jorden.*

Men julen 1988 kommer jo alligevel, uanset ovennævntes massetal og dominans.

I december måned vil der i mange danske hjem blive talt om den kommende jul. Der vil ønskes, der vil købes, der vil laves julegaver. Der vil blive klippet julehjerter. Der vil blive tændt adventslys og kalenderlys, og den 24. december vil stadig være en særlig dato.

På denne dato standser larmen hen under aften. Arbejdet på virksomheder og i forretninger går i stå. Trafikken dør langsomt ud. Der gives vel ikke andet svar herpå end dette: *Nu er det jul.* Og så sidder man der med spørgsmålet: »Vil du skrive en julehilsen?«

En julehilsen til gamle elever og alle læsere af elevbladet. Da rinder det mig i hu, hvad der står i Math 17 v. 3: »*Hvis I ikke vender om og bliver som børn, kommer I slet ikke ind i Himmeriget.*«

I Seidelins oversættelse står der sådan: »*Jeg siger jer, hvis I ikke vender om og bliver som børnene kommer I slet ikke ind i Himmeriget.*«

Disse ord gælder også julen. »Hvis I ikke vender om og bliver som børnene...«

Vi fatter ikke – forstår ikke julens budskab midt i de voksnes problemfyldte verden.

Julens budskab skal ses med »*børneøjne*«, d.v.s. tillidsfuldt at modtage med et ufordærvet sind. Modtage i tro.

Først da bliver julens budskab et budskab til en utryg verden. Præsten og digteren Vilh. Gregersen slutter sin julesang »Når året det hælder, og dagen er kort« med følgende vers:

Som børn lad os holde den dejlige fest,  
som børn lad os byde barn Jesus til gæst,  
som børn lad os takke for frelsen, vi fik,  
som børn lad os lege med strålende blik.

Dejlige jul,  
signede jul.

Om kærterne slukkes, dit lys går ej ud,  
men en gang det tændes for evigt hos Gud.

Her fra »Egely« skal der lyde et ønske om en meningsfyldt jul for store og små.

*Ellen og Ths. Mogensen*

## En platte

»Der er fremstillet et begrænset Antal Porcelænsplatter med Motiv af Højskolen set fra Syd. Vi kunde godt tænke os, at nogle af Højskolens Venner kunde have Lyst at anskaffe denne Platte, der virker ganske smukt som Dekoration paa en Væg. Platten faas ved Henvendelse til Skolen. Den har Størrelse som en almindelig Tallerken. Prisen er 6 Kr., frit tilsendt. Køb den og anvend den som Gave ved festlige Lejligheder. Overskud ved Salget tilfalder Højskolen.«

I elevbladet for marts 1929 stod ovenstående at læse. Vi mangler en sådan i vort arkiv. Hvis en sådan endnu findes – og man vil afse den til skolen – hører jeg gerne derom. *Ths.M.*



# Den jyske Pensionisthøjskole i Nr. Nissum

Joh, det er rigtigt. Nr. Nissum er en rigtig skoleby. Det er forunderligt at tænke sig, at der i en så relativ lille by hver formiddag og eftermiddag sidder henved 1000 elever i en undervisningssituation – incl. de ca. 75 kursister, der har valgt et 14-dages højskolekursus på Den jyske Pensionisthøjskole.

Pensionisthøjskole-tanken er egentlig ikke så gammel. Den ligger til grund for en dispensation i højskoleloven af 1971, hvor man tillod oprettelse af fire højskoler, hvor man udelukkende kører med korte kurser, som i deres undervisningsprogrammer og tilbud henvender sig fortrinsvis til pensionister. Når jeg siger »fortrinsvis«, antydes det, at i princippet må alle over 18 år frekventere vores højskole, og det er da langt fra sjældent, at ikke-pensionister lader sig »lokke« af et ganske bestemt tilbud, som står beskrevet i vore udsendte programmer eller i den store fællesbrochure fra Højskolernes Sekretariat. De fire højskoler er: Marielyst Pensionisthøjskole (Falster), Rude Strand og Kolt Ældrehøjskoler (begge syd for Århus) og endelig D.j.P. i Nr. Nissum, og der bliver ikke givet flere dispensationer i højskoleloven til oprettelse af flere skoler i ovennævnte kategori. Derimod tilbyder flere og flere af de »almindelige« folkehøjskoler korte pensionistkurser. Tænk bare på N.N.H. og E., som jo hvert år har én uge med ældrekursus.

Pensionisthøjskolen i Nr. Nissum, som nu er blevet den mest besøgte af de fire, modtager på årsbasis godt 1600 kursister i alle aldre fra 30-96 år, – kursister eller elever (om man vil), som alle »tør« sidde på skolebænk igen, og som suger til sig af undervisningsstof fra formiddagens tre foredragstimer efter den fælles morgensang. Her hører de (iøvrigt ofte aktivt, da flere foredrag lægger op til debat) om samfundsforhold, litteratur, kulturhistorie, religion, ansuelser m.m.

Efter en god, lang middagspause tager de kl. 15 undervisningen op igen, men denne gang i



valggrupper, idet undervisningen i vores såkaldte interessegrupper er langt mere studiekreds-præget. Her fordyber man sig i eftermiddagsforløb på mindst 14 timer i emner indenfor musik, egshistorie, litterære perioder, livsansuelser, religion og bibelkundskab, drama og korsang, værkstedsarbejde (ler, træ, akvarel, vævning, foto o.s.v.) for blot at nævne et udsnit af vore tilbud. Og efter en sådan undervisningsdag er der mange, som ønsker at få det hele rystet på plads i vores gymnastiksal eller svømmehal eller måske over et slag billard eller kinaskak oppe i »de små stuer«. Vi forsøger virkelig at lave *Højskole*, og det er da heller ikke småting, som vore elever forlanger af os rent fagligt. Det er sjældent, frikvartererne udnyttes til frihed, for samtalen fortsætter her oftest i mindre hold, eller man beder læreren om at udbyde det eller det. Det er en fornø-





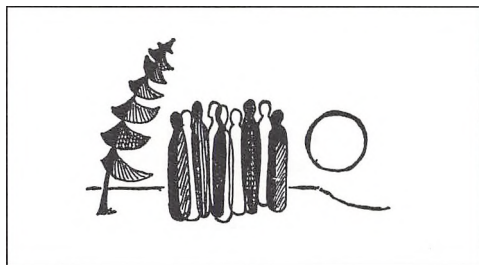
jelse at have med så lydhøre og krævende elever at gøre, og som i de trygge rammer, vi forsøger at skabe omkring dem, tør åbne sig samt synge meget højt fra Højskolesangbogen hver timestart og under aftensangen.

Lørdag-søndag er lidt lettere. Ud over et mindre foredrag arrangerer vi her bus-udflugter ud i de mest karakteristiske vestjyske landskaber, til havet, klitterne, heden, skoven for ikke at forglemme »Damernes Magasin« i Lemvig. Det må også nævnes, at vi stiller kirkebus til rådighed, så kursisterne hver søndag kan besøge vores gamle kirke i Nr. Nissum eller en anden af omegnens kirker.

Det hele kan måske for nogle lyde noget koncentreret, men det er også vigtigt, at man får et udbytte med hjem fra et sådant ophold, og jeg kan da heller ikke dy mig for at fortælle, at i de 17 år, skolen har eksisteret, er der flere, som har været her over 30 gange. En DSB-konduktør har engang fortalt os, at han har lagt mærke til, at »her kommer en flok pensionister med toget; de er på vej til D.j.P. og skal hjæl-

pes på alle ledder og kanter – trætte, som de er, og så kommer de 14 dage efter tilbage, kende- ligt oplivede, og så svinger de selv deres tunge kufferter op i nettene i kupéen!« – Den statsstøtte, som de oppebærer, mener vi, er givet godt ud, for det er helt andre og langt gladere mennesker, som forlader os tirsdag formiddag, mens lærerne og det øvrige personale så gør klar til at modtage en ny flok næste dags eftermiddag – til kaffe og lagkage.

*Erling Agergaard,*  
lærer på NNE 1976-87



# Nr. Nissum kirke har fået værdifuldt krucifiks tilbage!

Nr. Nissum Kirke har i dette år gennemgået en ret omfattende restaurering. Tårnet er blevet »syet sammen« med rustfrie stålband, så en stor revne atter er helet. Tårnet er desuden blevet afrenset helt ind til munkestenene, og der er påført 5-6 nye lag kalk. Ved samme lejlighed er urskiven blevet fornyet.

Kirken har været lukket siden 1. august. Siden da har gudstjenesterne fundet sted i Missionshusets store sal. Når kirken genåbnes 1. søndag i Advent, vil der møde menigheden et betagende syn: der er lagt nyt gulv af gule teglsten i midtergangen, trægulvene under bænkeraderne er blevet afhøvede og stoleværk samt orgel er blevet malet i varme farver, hvor et par nuancer i grønt og rødt dominerer. Desuden er alle vægge blevet gået kritisk efter af murerne og kalket påny. Sidst – men ikke mindst – kan anføres, at kirkens gamle krucifiksfigur er kommet »hjem« efter i en årrække at have været deponeret på Nationalmuseet i København. Den er ophængt, hvor præstetavlen tidligere hang – på nordvæggen mellem de to blændede romanske vinduer. Præstetavlen er flyttet hen i tårnrummet, hvor den nu kan iagttages på nært hold.

Så vidt de nøgterne oplysninger.

## Et lille mesterværk

Derpå lidt mere om den krucifiks-figur, der nu atter hænger i kirken. Den stammer fra ca. år 1300, er 157 cm høj og skåret af en udhulet egestamme. Figuren er af en ret sjælden type. Tidligere havde man de romanske krucifikser, hvor Kristus var fremstillet som den guddommelige helt, der sejrede i døden. Senere fik vi det gotiske smertenskrucifiks, der lagde stor vægt på at understrege Jesu menneskelige lidelse. Nr. Nissum Kirkens krucifiks indtager en mellemstilling. Oprindeligt har Kristusfi-

guren været forsynet med en kongekrone, der var skåret i eet med figuren. Siden har man savet kronens takker af og monteret en tovfflettet krone med indsatte torne. Kristi fødder har desuden næppe – som på det gotiske krucifiks – været lagt over hinanden, inden naglerne blev slået i. Figuren indtager også på anden vis et mellemstandpunkt: Der er indført menneskelighed, uden at det guddommelige er sluppet. Den er et lille mesterværk fra en værdifuld periode i kirkens og kunstens historie.



Foto: Bjarne J.

### Kristus ikke »perfekt«

Når gamle elever besøger Nr. Nissum Kirke, vil de måske i første omgang studse over, at krucifiksfiguren delvis er itu. Fødderne mangler. Armene har været brækket af. Fingrene er stort set borte. Korset, figuren har hængt på, er gået tabt. Men når man i nogle minutter har betragtet figuren, bliver det, der i første omgang opfattedes som en mangel, til noget positivt. Der ligger et evangelium i, at Kristus ikke er »perfekt«, men netop slået til ruin. Han blev jo såret for vore overtrædelser, knust for vor misgernings skyld. Os til fred kom straf over ham (Es. 53,5). Den sten, bygmestrene vragede, er blevet hovedhjørnesten (Matth. 21,42). Thi således elskede Gud verden, at han gav sin Søn, den eenbårne, for at enhver, der tror på ham, ikke skal gå til spilde; men have evigt liv (Johs. 3,16).

Krucifiks-figuren stammer fra et såkaldt korbuekrucifiks, der hang over eller stod på lægmandsalteret neden for trappen til koret. Lægmandsalteret blev ofte også kaldt for Hellig-kors-alteret eller sognealteret. Koret med dets højalter var i katolsk tid forbeholdt præsten. Vore forfædre har altså haft den nu hjemkomne Kristus-figur for øje under hele gudstjenesten. Når de knælende under krucifikset modtog alterets sakramente, blev Kristi offer synliggjort for dem gennem figuren. For middelaldermennesket var et billede ikke bare et billede, men samtidig på en eller anden måde det, det forestillede.

For en senere tid har kirkekunsten kun pædagogisk betydning. Men det har den til gengæld så også. Ved de hyppige familie-, børne- eller ungdomsgudstjenester i Nr. Nissum Kirke eksperimenteres der meget med det visuelle. Det talte ord søges understreget med noget, der kan ses. Kristus-figuren på nordvæggen vil der helt sikkert ofte blive henvist til under prædikenen i de kommende år. Som tidligere nævnt taler den stærkt til beskueren.

Kom selv og efterprøv denne påstand!

*Erling Glad*

---

# Program for vinterelevtræf

*Søndag 15. januar 1989*

- 10,00 Gudstjeneste – Nissum Kirke
- 12,00 Middag i hallen  
Velkomst v. forstander Braad
- 13,15 Tale  
Skuespil v. H. Esbo  
Tå selv kaffe i hallen
- 15,00 Sportskampe i hallen  
(gamle mod nye)
- 18,00 Aftensmad
- 18,45 Andagt

Aftenen til fri disposition. Der arrangeres forskellige aktiviteter. Svømmehal åbnes.

## Kom-og-vær-sammen-dag

22,15 Sengetid. Gæsterne drager hjem.

**Ved tilmelding angiv lige hvilken  
sportsgren du evt. ønsker at deltage i**

*Priser:*

Hele dagen 60,- kr. Ellers efter aftale.

*Kontor:*

Afregning sker i aulaen, og foretages inden det måltid man ønsker at deltage i.

---



## Poul Jeppesen har rundet de 70 år



*Poul Jeppesen.*

*Du har i elevbladet i årenes løb haft mange portrætter af medarbejdere ved Højskolen. Denne gang må du selv stå for skud, og jeg vil begynde med at bede dig fortælle om dit barndomshjem.*

– Mit barndomshjem hedder »Fredensborg«. Det lyder kongeligt, men er det kun, hvis man har den opfattelse, at ens hjem er et lille kongerige for sig. »Fredensborg« er et hus med fire lejligheder. Det ligger på Fruevej i Nykøbing Mors. Her blev jeg født den 15. november 1918, fire dage efter første verdenskrigs ophør. På den tid rasede »den spanske syge«, og far og lillebror var angrebet. Far overlevede, men lille Jens døde. Under disse omstændigheder skulle jeg hjemmedøbes, og både præst og læge var til stede, og mine forældre havde bestemt, at jeg skulle opkaldes efter den afdøde lillebror og hedde Jens. Men her greb lægen ind og sagde: »Nej, han skal hedde Poul!« Det bøjede min forældre sig for. Jeg er godt tilfreds med byttet.

Min far og mor var flyttet fra Lihme i Salling, da far havde fået arbejde som fisker ved

Limfjordsøsterskompagniet i Nykøbing Mors. Vi blev en stor børneflokk, dusinet fuldt, 6 piger og 6 drenge, og jeg var den 7. i rækken. Trods trange kår både med hensyn til penge og plads i hjemmet opfatter jeg min barndomstid som en lys tid, hvor det vigtigste var til stede, nemlig tryghed, varme og tillid og med en naturlig respekt for forældrene for deres klare og konsekvente holdning til, hvad der var ret og rigtigt.

*Hvordan oplevede du din skoletid?*

– Min skoletid i Nykøbing kommuneskole med 1000 elever var en daglig glæde. Jeg nød hver dag. Der var afveksling og alsidighed på grund af de mange lærere og de mange fagtilbud, og ikke mindst børnebiblioteket sled jeg stærkt på, og bibliotekaren, som var min klasse-lærer, forærede mig mange bøger, når de var blevet kasserede, men de kunne jo lige fuldt læses endnu en gang. Klasselæreren, Johannes Christensen, var en herlig lærertype, rolig og velafbalanceret og med et stilfærdigt lune. Hans lune og rette lærersind fik jeg et uforglemmeligt indtryk af allerede i anden klasse. Vi skulle synge morgensang hver dag og derefter rejse os og folde hænderne, lukke øjnene og fremsige Fader vor. En dag var vi næppe blevet færdige med bønnen, før B. sladrede: »Lærer Christensen! P. lukkede ikke øjnene, da vi bad Fader vor«. Lærer Christensen indlod sig ikke i forhør om, hvordan B. dog kunne vide det, men sendte ham et drillende, godmodigt smil, og B. rødmede dybt, da han blev klar over sin fadæse. Jo, der er mange måder at holde disciplin på.

*Du lærte også landsbyskolen at kende.*

– Ja, og det blev af afgørende betydning for mit valg af uddannelse. Min ældste søster havde giftet sig, og hun og hendes mand købte en ejendom på Kaas Mark i Lihme i Salling. De

kunne nok bruge en stor knægt som arbejdsdreng, og som 13-årig flyttede jeg over til dem og skulle gå i Lihme skole hveranden dag hos førstelærer Kaj Enna Jensen. Det halve år hos lærer Jensen gav mig lyst til også at blive lærer. Hans undervisning var inspirerende, givende og igang sættende – lige meget, hvilke fag, det drejede sig om. Han magtede dem alle. »Den fødte lærer« var ikke en tom kliche, men dækkede over et reelt indhold. Valdemarsdag den 15. juni, som ellers var en fredag den gang, bad han os komme i skole, og så benyttede han denne nationale festdag til i timevis at fortælle historie, bl.a. om Genforeningen og festerne i denne anledning. Han havde oplevet dem og levendegjorde begivenhederne, så det står uforglemmeligt indprentet i mit sind. Det blev for mig inspirationen til selv at blive historielærer. – En af de første dage i denne skole var der bispevisitats ved biskop Gøtzsche, Viborg, som også var en stor pædagog og på mesterlig vis eksaminerede os, så al ængstelse forsvandt. Lærer Jensen, som nu snart er 92 år, gjorde folkeskolen til højskole. Hos ham erfarede jeg det levende ords magt og betydning.

*Var der andet, der prægede din drenge- og ungdomstid?*

– Ja, der var konfirmationstiden. Jeg blev konfirmeret af den senere generalsekretær i K.F.U.M., pastor Lykkegaard Nielsen. Han gav mig på konfirmationsdagen det skriftord, som har fulgt og båret mig lige siden: »Bed, så skal der gives jer: søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer«.

Det andet, der har været bestemmende for mig, er, at jeg med liv og lyst levede med i K.F.U.M.s drenge- og ungdomsarbejde med alt, hvad det indebærer med bibeltimer, underholdning, sommerlejr og godt kammeratskab, sådan som det formede sig i en forening med egne samlingslokaler. Her mødte jeg et livssyn og en forkyndelse, som jeg fuldt og helt kunne gå ind for, og som førte til tro på Kristus.

*Hvad lavede du, inden du blev gammel nok til at komme på seminariet?*

– Jeg havde i de fire år inden seminarietiden pladser på gårde som fodermester, andenkarl og enekarl. I den sidste plads fra 1936-37 var årslønnen 400 kr. Jeg betragter årene ved landbruget som en god forberedelsestid til lærergerningen, idet den gav respekt for det daglige, jævne arbejde, hvor tingene ganske enkelt skulle gøres. I den tid havde jeg en oplevelse, som løftede mig op over hverdagen, nemlig at overvære de berømte efterårsmøder i det ottekantede forsamlingshus i Galtrup på Mors. To ting var uforglemmeligt: at høre den 1000-talige forsamling synge Grundtvigs salme »O Kristelighed« og at høre H.P. Hansen – Nørremølle holde foredrag om sin tid som dansksindede sønderjyders repræsentant i den tyske rigsdag og om hans forhandlinger for at få Sønderjylland tilbage til Danmark og glæden ved, at det dog delvis lykkedes. Igen oplevede jeg det levende ords magt og hørte noget af historiens vingesus.

*Med den løn, du tjente som karl, kunne du ikke komme langt. Hvordan fik du overhovedet råd til at komme på seminariet?*

– Her oplevede jeg bogstavelig talt opfyldelsen af mit konfirmationsord, idet jeg gik til dem, jeg havde tjent hos og bad dem kautjone-re for et lån i sparekassen. De sagde ja. Endvidere kom det mig til gode, at jeg er født i Nykøbing. Byen er ikke bare berygtet for at være hjemsted for Janteloven, formet af mit bysbarn Aksel Sandemose, men en anden dreng fra byen har også sat sig dybe spor, nemlig M.C. Holm, der ikke glemte sin fattige barndom, men som rig mand skænkede store legater, som kom andre fattige børn til hjælp og gav mulighed for at komme til at læse. I de år, jeg læste i Nr. Nissum, fik jeg hvert år 400 kr., og det var en kærkommen gave.

*Har du følt lærerjobbet som et kald?*

– Jeg er vokset op i en tid, hvor der var nogle, der vovede at bruge ordet kald om det, de uddannede sig til. Det vil jeg ikke vove at gøre. Ved kald vil jeg helst forstå det, som Bjørnson i sin sang: »Løft dit hoved, du raske gut« udtrykker med ordene: »Noget er der, som råber:





*Fra tiden i Rom skole ved Lemvig.*



*Fra Fårevejle Sygeplejehøjskole. Tingene drøftes med elevrådet.*



Kom!« Det forstår jeg sådan, at det er det afgørende, at der skal være kræfter udefra, der tilskynder en til at tage opgaver op.

*Har de forskellige steder i landet, I har virket, været en slags afsluttede kapitler hver for sig og med hver sin »farve«.*

– Der har været to lange kapitler, nemlig 22 år i Folkeskolen og 20 år i Høj- og efterskolen, og de har da hvert sit præg, men hører så afgjort sammen, og det var godt, at Folkeskolen kom først. Det er lettere at stå over for unge, når man kender vilkårene for arbejdet blandt børnene. Efter 42 år i skolens tjeneste synes jeg, det har været forfriskende at arbejde med forskellige aldersgrupper.

*Du har været medlem og formand for forskellige bestyrelser i ungdoms- og menighedsarbejdet. Er det et arbejde, du føler, der gav dig selv et udbytte?*

– Det afgørende er vel ikke, hvor meget udbytte man selv har af at stille sig til rådighed i forskelligt frivilligt arbejde, men hvor meget man har at give, og der tør man naturligvis ikke tale om resultater eller udbytte. Men det er da en stor tilfredsstillelse at blive brugt og at være med til at fremme noget, som man synes er rigtigt og nødvendigt at få fremmet. Vi sang meget ofte i K.F.U.M.: » – Tag og brug mig, som du vil. Hvad jeg ejer, har du givet, arbejdskraften, selve livet, dig det hele hører til«. Hjertet var virkelig med i de ord.

*Synes du, Folkekirken gør det godt nok?*

– Jeg synes, at når det drejer sig om åndeligt og folkeligt liv i Danmark, er Folkekirken det allerbedste, vi har. Her er frihed og fasthed. Frihed for alle til at komme der og tilstrækkelig faste rammer, når det drejer sig om dåb, nadver og liturgi. Desuden har vi lejlighed til at slide på en vidunderlig salmebog, som rummer mere, end det er muligt for det enkelte menneske at udmønte. Og så oplever man da også, at det, som kommer fra prædikestolen, har ånd og kraft. Mit svar på dit spørgsmål er, at ingen og intet gør det bedre end Folkekirken.

*Hvor meget tid brugte du egentlig på Højskolens jubilæumsbog?*

– 50 år! Forstå mig ret: Da jeg kom til Nisum i 1937, havde Højskolen 50 års jubilæum. Det blev fejret med maner, og jeg begyndte at leve med i, hvad der skete på skolen. Interessen blev ikke mindre, da jeg blev gift med Sigrid, hvis far havde været lærer i en årrække ved Højskolen, og han blev senere førstelærer og kirkesanger i sognet. Med min egen ansættelse fra 1972-1985 og med Kristians tilknytning til skolen er familietraditionen ført videre, og det giver naturligvis både kendskab og kærlighed til stedet. Da jubilæumsbogen, som vi var flere om at skrive, skulle udkomme, var det for mit vedkommende et spørgsmål om at opfriske ting og begivenheder, som i nogen grad var gammelkendt.

*Hvordan er det at være pensionist?*

– Dejligt – sådan da. For nogle år siden havde jeg en lang samtale med en af Højskolens gamle formænd, pastor Roesgaard. Da stillede jeg også dette spørgsmål til ham, og han svarede: »Som pensionist er man ikke noget og betyder ikke noget«. Så greb han sig i det og tilføjede: »Jo, man er noget og betyder noget for sine nærmeste«.

Det sidste må være enhver pensionists bøn og ønske, når de mange krav, som stilles, mens man er i arbejde, bortfalder. *Bjarne J.*

*Med en stor tak  
til Elevforeningen  
for fødselsdagsgaven  
sendes de hjerteligste  
ønsker om en glædelig jul  
og et godt nytår.*

»Klokken slår, tiden går.  
Troen på ordet sin prøve står«.

Venlig hilsen  
*Poul Jeppesen*

# Adresseforandringer

- 1939 Emma Villesen, Søndre Fasanvej 2A,  
2000 Frederiksberg.
- 1965 Birgit Skovgaard Jensen, Kørsangervej 4,  
8721 Daugård.
- 76-78 Ole Brun Jensen, Høvej 35,  
8520 Lystrup.
- 76-79 Erik Nielsen, Rindholm 106, 8800 Vi-  
borg.
- 76-79 Jette Sørensen, Bærsholmvej 25,  
7800 Skive.
- 78-80 Bjarne Knudsen, Slesvigsgade 14.1.Lj.  
109, 1762 København V.
- 1980 Lars Iversen, Halesøvej 1, 9632 Møldrup.
- 80-82 Inger Bak, Toften 3, Nr. Nissum,  
7620 Lemvig.
- 80-82 J. & M. Malmkjær-Mørch, Ternevej 37,  
5690 Tommerup.
- 81-82 Mette E. Jakobsen, Dronningensvej 30,  
v. 6.st., 2000 Frederiksberg.
- 81-83 Conny D. Nielsen, Vestermosevej 15,  
7430 Ikast.
- 82-84 Jens Erik Nielsen, Sinkbæksvej 14,  
7660 Bækmarksbro.
- 82-84 Karen Nyborg, Stadilvej 23, 6980 Tim.
- 82-84 J. Mølgård Pedersen, Hammerum Land-  
brugsskole, 7400 Herning.
- 83-84 Michael S. Jørgensen, Ranunkelvej 74,  
8700 Horsens.
- 85-87 Henrik Kallehave Kristensen, Villavej 11,  
Hammerum, 7400 Herning.  
Irma Damgaard, Århusvej 104,  
8500 Grenå.  
Jenny Mølgård, Harald Damtoftvej 129,  
Nr. Felding, 7500 Holstebro.

---

**Næste elevblad udkommer sidst i februar.  
Stof af interesse for bladets læsere  
modtages meget gerne.**

*Red.*

---

## Dødsfald

Ruth Madsen, Lomborg, (elev 34) sov stille  
ind efter et langt og strengt sygeleje d. 18 marts  
1988.

*Johs. 3.16*



## Sætternissen på spil!

Vi beklager den fejlagtige dato for vinterelev-  
stævnet i sidste elevblad.

Som anført i programmet i dette nummer er  
den rigtige dato søndag d. 15. jan. *Red.*

---

### Nørre Nissum Høj- og Efterskole

Kirkebyen 16, 7620 Lemvig. Telefon 07 89 10 04  
Elevernes tlf. 07 89 11 07

*Forstander:* Niels Braad

*Formand for bestyrelsen:* Sognepræst H. K. Jørgensen,  
7500 Holstebro

### Nørre Nissum Høj- og Efterskoles Elevforening

Elevbladet udkommer sidst i hver måned, undtagen  
januar og august.

Stof til elevbladet bedes tilsendt redaktionen senest  
den 27. i måneden forud.

*Redaktion:*

Gerda og Niels Braad, Bjarne Jørgensen,  
Arne Rasmussen.

*Adresseændringer, ind- og udmeldelser til:*

Gerda Braad, Kirkebyen 16, Nr. Nissum, 7620 Lemvig  
Telefon 07 89 10 04

*Kasserer:*

Gerda Braad, Høj- og Efterskolen  
Telefon 07 89 10 04

*Elevforeningens gironummer:* 8 03 62 33

Christensens Bogtrykkeri, Bogtrykkergården as, Struer

5050 0000000127 00

DANMARKS PÆDAGISKE BIBLIOTEK

LERSØ PARKALLE 101  
2100 KØBENHAVN Ø

Alle på skolen ønsker bladets læsere  
en rigtig glædelig julehøjtid  
og alt godt i det nye år

## En god bog?

Fra og med årgang 1989 af elevbladet starter en ny serie – med overskriften: Jeg har læst en god bog.

Spørgsmålet om, hvornår en bog er god, møder vi meget ofte. Personlig kan jeg ikke give et svar på dette spørgsmål, men plejer at sige, at en bog er god, når *jeg* synes, at den er god – og dernæst plejer jeg at give et eksempel på en bog, der har virket meget stærkt på mig – og hvorfor.

Det er i virkeligheden et meget beskedent svar, selvom det kan virke modsat, som et resultat af hovmod. Jeg siger kun, at jeg ikke kender et standard svar. At oplevelse ikke kan indrammes i bestemte betingelser eller krav – uden de kvæles. At jeg ikke magter eentydigheder, men er udleveret til det uudgrundelige.

Naturligvis har jeg læst utallige bøger, som jeg synes er gode – i mange tilfælde uden rigtigt at vide hvorfor. Utallige bøger, som samtidigt har været meget forskellige. Det kan være en bog, der rammer mig dybt og muligvis slår mig ned med smertende erkendelser. Det kan også

være en bog, der løfter mig op, gør mig glad og fylder mig med bekræftelse og forløsning. Den kan være tung af tanker, og den kan også være let, fabulerende og fyldt med symbolik. Den kan foregå for 700 år siden – og den kan foregå i dag eller langt ude i fremtiden – med en god slutning eller en tragisk. O.s.v.

Men under alle omstændigheder en bog, der af mange forskellige grunde har *ramt* mig – og på godt og ondt konfronteret mig med skabelsens under.

Fælles for gode bøger er, at de på mange forskellige måder giver mod til at sige *ja* på trods af alt, af uforklarlige årsager skaber et glædens livsmod og indsigt – som et under på intetthedens baggrund og dermed tvinger os langt ud over os selv og ind i »livets rige«.

Muligvis har I – kære læsere af dette blad – læst en god bog, som I kunne tænke jer at anbefale. Så værsgod! Send et manuskript.

Antal ord: 500.

Som antydnet ovenfor er der ingen retningslinjer for, hvordan sagen skal gribes an, men der skal naturligvis fortælles om, hvorfor man synes, at bogen er god og hvorfor den anbefales andre at læse – og dette kan ske på utallige måder, f.eks. på din måde. Arne R.